

Aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen

Groningen, 18-9-2024

Betreft: Schriftelijke vragen van de Partij van de Arbeid aan Gedeputeerde Staten over het experiment van ondernemersvereniging FME met zelfvarende veerboten op de Waddenzee.

Geacht College,

In een nieuwsbericht van NOS van 12-09-2024¹ kunnen we lezen dat er de komende 3 jaar een onderzoek plaatsvindt naar de haalbaarheid van autonome of op afstand bestuurbare veerboten van en naar de Waddeneilanden.

Als Partij van de Arbeid hebben wij zorgen betreffende autonome besturing van schepen. Als zeevarende ben je bijvoorbeeld verplicht bij calamiteiten op zee, zowel op eigen schip als ook bij andere scheepvaart, hulp te bieden. Ook zijn er situaties, zoals extreem weer of drukte op vaarwegen denkbaar waar autonome besturing met incidenten gepaard kan gaan. Het onderzoek geeft aan in te willen spelen op een tekort aan voldoende personeel, hogere eisen aan efficiënte exploitatie, een wens voor lager energieverbruik en een lagere uitstoot. Dit zou dan gepaard moeten gaan met verhoogde veiligheid.

Deze uitgangspunten voor het onderzoek lijken ons met name economisch gedreven. Daarmee wordt voorbijgegaan aan de praktijk op zee en wat er nodig is voor een veilige en efficiënte vaart. In de scheepvaart hebben de ontwikkelingen ook niet stilgestaan, er worden aan boord al veel elektronische systemen gebruikt. Er blijft altijd menselijke expertise nodig om bij calamiteiten in te kunnen grijpen.

Dit onderzoek zal plaatsvinden in UNESCO Werelderfgoed, waarvan de status toch al onder druk staat door een veelvoud aan activiteiten in het gebied. Autonome scheepvaart kan extra risico's met zich meebrengen voor het Wad.

Naar aanleiding van bovenstaande hebben wij de volgende vragen:

1. Klopt het dat de provincie Groningen een financiële bijdrage heeft geleverd aan dit onderzoek/ experiment? Zo ja, hebben wij daarover de volgende vragen: Om wat voor een bedrag gaat het? Uit welk budget is dat gefinancierd? En welke criteria hebben de doorslag gegeven om hieraan bij te dragen?
2. Is het College het met ons eens dat juist op de Waddenzee, met de steeds veranderende vaargeulen en wadplaten (ondiepe delen), onbemande vaartuigen extra risico's op incidenten met zich meebrengen? En zo ja, is het dan juist niet onwenselijk hier dit experiment plaats te laten vinden?
3. Is het College het met ons eens dat met miljoenen reizigers per jaar voor de veerdiensten op het Wad, veiligheid en vervoerszekerheid absoluut prioriteit hebben? Zo ja, vindt het College dat enkel computergestuurde veerboten bijdragen aan de veiligheid van deze reizigers?
4. Is het College het met ons eens dat ook voor de veiligheid van alle andere gebruikers van de Waddenzee, zowel beroepsmatig (vissers, reddingsdiensten, baggeraars etc.) als recreatief,

¹ <https://nos.nl/artikel/2536878-zelfvarende-veerboten-naar-de-waddeneilanden-stap-dichterbij>

onbemande vaartuigen een extra veiligheidsrisico vormen op de al zeer druk bevaarbare Waddenzee?

5. Is er contact geweest met UNESCO over deze proef in het Waddengebied en of daar extra risico's uit voort kunnen komen met betrekking tot het beschermen van het natuurgebied de Waddenzee? Zo ja, wat was de reactie van UNESCO hierop? Zo nee, is dat alsnog de bedoeling gezien het op de tocht staan van de status UNESCO Werelderfgoed?
6. Heeft het college beperkingen en of kaders meegegeven waarbinnen dit onderzoek plaatsvindt? Zo ja, welke beperkingen en kaders zijn dit?
7. Is er voor dit onderzoek ook een natuurvergunning nodig geweest gezien de extra vaarbewegingen?

In afwachting van uw beantwoording.

Met vriendelijke groet,

Namens de Partij van de Arbeid;

Sandra da Silva Pinto

